

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาและชุมชน ของครูเกษตรโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ
นักศึกษา	นางสาวละเอียด มีแก้ว
รหัสประจำตัว	40064311
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	ครุศาสตร์เกษตร
พ.ศ.	2542
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ดร. ดนัย ดิษยบุตร
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร. นพคุณ ศิริวรรณ อาจารย์วันนี ไชติสกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาและชุมชนของครูเกษตร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนวิชาเกษตรกรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 117 คน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ จำนวนทั้งสิ้น 89 โรงเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ใช้ Chi-square test ที่ระดับความเชื่อมั่น .05

ผลการวิจัยพบว่า ครูเกษตรมีอายุเฉลี่ย 35.6 ปี โดยเพศชายมีจำนวนมากกว่าเพศหญิงประมาณ 3 เท่า ส่วนใหญ่สมรสแล้วและมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ ผู้มีวุฒิการศึกษาทางวิชาชีพครูเป็นจำนวนมากถึง ร้อยละ 76.9 มีอายุราชการ เฉลี่ย 11.2 ปี มีประสบการณ์ในการสอนวิชาเกษตรกรรม เฉลี่ย 10.3 ปี มีระยะเวลาที่ปฏิบัติราชการครูในโรงเรียนปัจจุบัน เฉลี่ย 8.2 ปี และมีจำนวนคาบสอน เฉลี่ย 18 คาบต่อสัปดาห์

ครูเกษตรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาและชุมชน โดยมีการปฏิบัติกิจกรรมระดับ “ปฏิบัติเป็นบางครั้ง” เป็นส่วนมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ครูเกษตรมีการปฏิบัติกิจกรรมในด้านการเสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 91.0 ขึ้นไปทุกกิจกรรม โดยมีการปฏิบัติกิจกรรมในระดับ “ปฏิบัติเป็นประจำ” เป็นส่วนมาก และด้านการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรในสถานศึกษามีการปฏิบัติกิจกรรมเป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 90.0 ขึ้นไปทุกกิจกรรม โดยมีการปฏิบัติกิจกรรมในระดับ “ปฏิบัติเป็นบางครั้ง” เป็นส่วนมาก

ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์และรักษาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษามีการปฏิบัติกิจกรรมเป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 87.0 ขึ้นไปทุกกิจกรรม โดยมีการปฏิบัติกิจกรรมในระดับ “ปฏิบัติเป็นบางครั้ง” มากกว่าร้อยละ 58.0 ขึ้นไปทุกกิจกรรม และด้านการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษามีการปฏิบัติกิจกรรมเป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 74.0 ทุกกิจกรรม โดยมีการปฏิบัติกิจกรรมในระดับ “ปฏิบัติเป็นบางครั้ง” มากกว่าร้อยละ 60.0 ขึ้นไปทุกกิจกรรม

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมมีการปฏิบัติกิจกรรมในระดับ “ปฏิบัติเป็นบางครั้ง” เป็นส่วนมาก และครูเกษตร “ไม่เคยปฏิบัติ” กิจกรรมเป็นจำนวนมากกว่าครึ่ง มีจำนวน 2 กิจกรรม ส่วนด้านการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนด้านสิ่งแวดล้อมมีการปฏิบัติกิจกรรมในระดับ “ปฏิบัติเป็นบางครั้ง” เป็นส่วนมาก และครูเกษตร “ไม่เคยปฏิบัติ” กิจกรรมเป็นจำนวนมากกว่าครึ่ง มีมากกว่าด้านอื่น ๆ

ปัจจัยด้านเพศของครูเกษตรมีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาและชุมชน รวม 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าและร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม 2) การให้บริการแก่ชุมชนด้านการตอนสัตว์ 3) สรุปรายงานผลงานด้านงานสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนร่วมกับชุมชน 4) ปฏิบัติการอนุรักษ์ดินเพื่อการเกษตรในโรงเรียนโดยการปลูกพืชหมุนเวียน 5) ทำการประยุกต์ใช้วัสดุในท้องถิ่นเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม

ปัจจัยด้านอายุของครูเกษตรมีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาและชุมชน รวม 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) ให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการประกอบอาชีพเกษตรแก่ชุมชน 2) การให้บริการแก่ชุมชนด้านการขยายพันธุ์พืช 3) การให้บริการแก่ชุมชนด้านมีพันธุ์ไม้แจกและจำหน่าย 4) ทำการปลูกผักปลอดสารพิษในโรงเรียนและมีแปลงสาธิตการปลูกผักปลอดสารพิษ

ปัจจัยด้านระยะเวลาในการสอนของครูเกษตรมีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาและชุมชน รวม 8 กิจกรรม ได้แก่ 1) การส่งเสริมให้มีการจัดห้องประชุมให้สะอาดให้มีแสงสว่างเพียงพอมีการป้องกันเสียงรบกวน 2) การให้บริการแก่ชุมชนด้านการขยายพันธุ์พืช 3) การให้บริการแก่ชุมชนด้านมีพันธุ์ไม้แจกและจำหน่าย 4) การให้บริการแก่ชุมชนด้านการตอนสัตว์ 5) ปฏิบัติการอนุรักษ์ดินเพื่อการเกษตรในโรงเรียนโดยการปลูกหญ้าแฝก 6) ทำการอนุรักษ์น้ำเพื่อการเกษตรในโรงเรียนโดยการปลูกพืชทนแล้ง 7) ทำการปลูกผักปลอดสารพิษในโรงเรียนและมีแปลงสาธิตการปลูกผักปลอดสารพิษ 8) ทำการใช้สารสกัดจากพืชธรรมชาติเพื่อกำจัดศัตรูพืช

ปัจจัยด้านตำแหน่งหน้าที่งานของครูเกษตรมีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาและชุมชน รวม 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) การให้บริการแก่ชุมชนด้านมีพันธุ์ไม้แจกและจำหน่าย 2) ทำการเกษตรแบบยั่งยืนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนโดยการทำไร่นาสวนผสม

และ**ปัจจัยด้านวุฒิการศึกษา**ของครูเกษตรไม่มีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาและชุมชนทั้งสิ้น